

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету «Чернігівська політехніка»
31 серпня 2020 р. протокол № 6

Введено в дію
наказом ректора
від 31 серпня 2020 р. № 26

ПОЛОЖЕННЯ
про музей історії Національного університету «Чернігівська
політехніка»

Чернігів 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Музей історії (далі – Музей) є навчально-науковим структурним підрозділом Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі - Університет).

1.2. Повна офіційна назва - Музей історії Національного університету «Чернігівська політехніка».

Скорочена назва – Музей історії НУ «Чернігівська політехніка».

1.3. Музей у своїй діяльності керується Законом України «Про музеї та музейну справу», постановою Кабінету Міністрів України від 20.07.2000 №1147 «Про затвердження Положення про музейний фонд України», нормативно-правовими документами Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури і туризму України з питань діяльності музеїв, положенням про музей при навчальному закладі, який перебуває у сфері управління Міністерства освіти і науки України, наказами та розпорядженнями ректора університету та цим Положенням.

1.4. Музей співпрацює з державними, науковими, громадськими та іншими зацікавленими закладами, установами й особами.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ І НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗЕЮ.

2.1. Основними завданнями Музею є:

2.1.1. Використання фондів музею в освітній та виховній діяльності Університету з метою розширення і поглиблення професійної підготовки майбутніх фахівців культурно-просвітницькими засобами; надання допомоги науково-педагогічному колективу Університету в запровадженні активних форм роботи зі студентами;

2.1.2. Комплектування, облік, наукова систематизація, збереження, проведення науково-дослідницької роботи з вивчення пам'яток, музейних колекцій, інших об'єктів матеріальної і духовної культури, які документують історію розвитку Університету і мають історичну, наукову і меморіальну цінність; систематичне створення, поповнення експозиції та виставок; організація та участь у міських, обласних, всеукраїнських заходах;

2.1.3. Залучення молоді до пошукової, науково-дослідницької роботи, збереження та раціонального використання музейного фонду;

2.1.4. Пропаганда пам'яток історії університету, проведення культурно-освітньої роботи серед студентської молоді, інших верств населення м. Чернігова та регіону, формування в молоді соціально-громадського досвіду на прикладах історичного минулого університету та України.

2.2. Напрямки діяльності.

2.2.1. Науково-дослідницька і освітня діяльність Музею.

2.2.1.1. Проводить науково-дослідницьку роботу з вивчення історії Університету згідно з річними та перспективними планами роботи музею шляхом залучення співробітників, викладачів і здобувачів вищої освіти.

2.2.1.2. Забезпечує вільний доступ науковців і здобувачів вищої освіти до музейного зібрання та використання його в фундаментальних і прикладних наукових розробках. Обмеження цього доступу обумовлюється тільки авторськими правами, специфікою цінностей та особливими умовами їх схоронності, що визначається законодавством.

2.2.1.3 Створює умови для використання наукових фондів музею в освітньому процесі, пропагує та популяризує досягнення науки, надає можливість викладачам використовувати експозиційний та фондівий матеріал під час вивчення дисциплін: «Історія української культури», «Громадянська освіта», «Введення в спеціальність», «Історія економіки і економічної думки», «Історія техніки» та ін.

2.3. Пам'яткоохоронна діяльність.

Музей забезпечує:

2.3.1. Збереження, наукове вивчення та раціональне використання на належному рівні та у відповідності до вимог Державних стандартів умов зберігання і обліку пам'яток історії, культури, техніки та інших музейних предметів.

У сфері охорони музейних пам'яток музей проводить свою роботу на підставі Закону України «Про охорону культурної спадщини», інших законів та нормативно-правових актів.

2.3.2. Комплектування, систематизацію й облік музейних фондів та науково-фондова діяльність.

2.3.3. Поповнення фондів музею шляхом систематичного вивчення вітчизняних архівосховищ та здійснення інших видів науково - пошукової роботи з виявлення документів, що пов'язані з історією Університету, їх копіювання, переведення в електронний формат, створення відеороликів та представлення в експозиції чи зберігання в запасних фондах Музею.

Музей також може комплектувати фонди за рахунок безоплатної передачі колекцій чи окремих предметів організаціями і приватними особами або через виготовлення на замовлення науково-допоміжних матеріалів, фотографій тощо.

2.3.4. Облік, систематизація, вивчення і зберігання музейних предметів та формування відповідних фондів згідно з чинними нормативними документами з питань діяльності музеїв.

2.3.5. Унікальні пам'ятки історії, культури і природи основного фонду Музею, що мають виняткову наукову, історичну чи іншу культурну цінність, заносяться до Державного реєстру національного культурного надбання в установленому законом порядку і є складовою частиною Музейного фонду України.

2.3.6. Наукові фондіві зібрання музейних предметів входять до державної частини Музейного фонду України і є державною власністю України, яка охороняється законом.

2.4. Експозиційна діяльність.

2.4.1. На базі музейних колекцій Музей створює наукові експозиції, що відображають всі етапи історії Університету з урахуванням найновіших вимог щодо експозиційної роботи.

2.4.2. Використовуючи свої наукові колекції та зібрання Музей створює стаціонарні і пересувні виставки, дотримуючись умов, що гарантують повну схоронність експонатів.

2.5. Просвітницька й культурологічна робота.

2.5.1. Музей розробляє і проводить оглядові та тематичні екскурси по експозиції, організовує лекції і проводить інші заходи історико-просвітницької тематики для здобувачів вищої освіти, учнів шкіл та інших освітніх закладів, надає консультації з питань історії Університету.

2.6. Науково-методична робота.

2.6.1. Музей надає фахову науково-методичну допомогу співробітникам Університету, які цікавляться його історією, здобувачам вищої освіти, а також викладачам та учням коледжів, ліцеїв, членам Малої Академії наук.

2.7. Науково-видавнича діяльність.

2.7.1. Музей бере участь у наукових конференціях та семінарах, популяризує свою роботу в пресі та інших засобах масової інформації.

2.7.2. Музей готує до видання продукцію наукового та науково-популярного характеру.

2.8. Міжнародні зв'язки і зовнішньоекономічна діяльність.

2.8.1. Зовнішньоекономічна діяльність Музею проводиться відповідно до чинного законодавства шляхом укладання договорів з іноземними громадянами, навчальними закладами, науковими установами, міжнародними організаціями, фондами, фірмами та іншими організаціями.

2.8.2. Основними видами зовнішньоекономічної діяльності музею є:

- проведення спільних досліджень на основі розробки й реалізації міжнародних наукових програм;
- здійснення взаємообміну музейною інформацією, виставками, вивчення міжнародного досвіду організації музейної справи;
- проведення та участь у міжнародних конференціях, конгресах, симпозіумах, виставках тощо;
- здійснення інших видів зовнішньоекономічної діяльності, що передбачені чинним законодавством.

3. СТВОРЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ МУЗЕЮ.

3.1. Музей створюється за наказом ректора Університету на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.03.2001 №74-р та наказу Міністерства освіти і науки України від 28.03.2002 №224, на базі наукових та навчальних колекцій структурних підрозділів Університету.

3.2. Легалізація (офіційне визнання) Музею здійснюється шляхом реєстрації, яка проводиться за поданням Університету відповідно до порядку

обліку музеїв при навчальних закладах, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України.

3.3. Музею в разі досягнення значних успіхів у підвищенні ефективності освітньо-виховного процесу, формуванні та збереженні Музейного фонду України, пропаганді пам'яток історії, культури та природи присвоюється звання «Зразковий музей» згідно з «Положенням про звання “Зразковий музей”».

3.4. Ліквідація (реорганізація) Музею здійснюється на підставі наказу ректора Університету. У наказі обов'язково зазначається подальша доля музейного зібрання, що належить до державної частини Музейного фонду України і є державною власністю, яка охороняється законом.

4. КЕРІВНИЦТВО МУЗЕЄМ, ОРГАНІЗАЦІЯ ЙОГО РОБОТИ.

4.1. Загальне керівництво діяльністю Музею здійснює проректор з науково – педагогічної та виховної роботи університету.

4.2. Безпосереднє управління діяльністю музею здійснює завідувач Музею відповідно до своїх повноважень, що зазначені в його посадовій інструкції.

4.3. Структура Музею затверджуються ректором Університету за поданням завідувача Музею і має забезпечувати повноцінне його функціонування, сучасний рівень створення музейного фонду та експозицій, проведення просвітницької та науково-методичної діяльності, можливості використання необхідної комп'ютерної техніки, доступу до електронних баз даних, Інтернету тощо.

4.4. Музей відповідно до напрямків роботи складається з підрозділів:

- експозиційного відділу,
- відділу архівної і науково-облікової документації,
- запасних фондів.

4.5. Правила користування Музеєм розробляються на підставі даного Положення і затверджуються проректором з науково – педагогічної та виховної роботи Університету.

4.6. Річний план роботи Музею затверджується ректором Університету. Звіт про роботу Музею подається в установлені терміни до Міністерства освіти і науки України в складі загального звіту Університету.

4.7. Завдання, зміст роботи, взаємозв'язки, права і відповідальність співробітників Музею визначаються цим Положенням, технологічними та посадовими інструкціями.

4.8. Режим роботи Музею встановлюється відповідно до правил внутрішнього розпорядку університету.

4.9. Музей для ведення діловодства має свою печатку та технологічні штампи.

4.10. Музей веде відповідну документацію: плани роботи, книгу обліку проведення екскурсій, навчальних занять, масових заходів, акти прийому видачі експонатів тощо.

5. ОБЛІК І ЗБЕРЕЖЕННЯ МУЗЕЙНОГО ФОНДУ.

5.1. Музей вивчає, обліковує і зберігає музейні предмети та формує наступні фонди: основний (оригінальні пам'ятки історії, культури та природи), науково-допоміжний (схеми, діаграми, копії, муляжі тощо), фонд сировинних матеріалів, фонд документів на електронних носіях.

5.2. Облік і збереження музейного фонду проводиться відповідно до Положення про Музейний фонд України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.07.2000 №1147, та «Інструкції з організації обліку музейних предметів» затвердженої наказом Міністерства культури України від 21.07.2016 № 580.

5.3. Облік музейних предметів передбачає такі етапи, що відображають ступінь вивченості музейних предметів і наукових колекцій: первинну реєстрацію, наукову інвентаризацію, та каталогізацію. Облікові документи та документи наукової інвентаризації як документи, що мають юридичну силу, підлягають постійному зберіганню.

5.4. Зібраний матеріал складає фонди Музею й обліковується в інвентарній книзі, яка скріплюється печаткою та завіряється підписом ректора Університету.

5.5. У разі припинення діяльності Музею оригінальні пам'ятки історії та культури передаються до державних та інших музеїв на умовах, що не суперечать законодавству.

6. ГОСПОДАРСЬКЕ УТРИМАННЯ І ФІНАНСУВАННЯ.

6.1. Університет виділяє Музею відповідно до чинних норм службові й виробничі приміщення, забезпечує комп'ютерною технікою, технічним обладнанням, устаткуванням тощо.

6.2. Фінансування діяльності Музею та його матеріально-технічне забезпечення здійснюється за рахунок коштів спецфонду Університету, а також коштів з інших джерел, що не заборонені чинним законодавством.

До додаткових джерел фінансування Музею належать:

- плата за надання платних послуг у встановленому законодавством порядку;

- гранти, благодійні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій, окремих громадян тощо;

- кошти, отримані за здійснення інших видів господарської діяльності, не заборонених чинним законодавством.

6.3. Посадові оклади співробітників Музею встановлюються з урахуванням кваліфікаційних вимог, виходячи із затверджених посадових окладів, передбачених чинним законодавством.

7. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ МУЗЕЮ.

7.1. Музей відповідно до чинного законодавства, державних стандартів має право:

7.1.1. Визначати зміст та форми своєї діяльності залежно від завдань, зазначених у Положенні розробляти та запроваджувати програми з питань наукової, науково-виробничої та інноваційної діяльності.

7.1.2. Визначати умови використання музейних фондів на основі договорів з юридичними та фізичними особами. Встановлювати пільги для окремих категорій відвідувачів.

7.1.3. Представляти Університет у різних установах і організаціях, брати безпосередню участь у роботі наукових конференцій, нарад, семінарів з питань музейної діяльності як в Україні, так і за її межами.

7.1.4. Одержувати від структурних підрозділів Університету матеріали та відомості, необхідні для вирішення поставлених перед Музеєм завдань. Залучати за узгодженням із керівництвом Університету до роботи музею професорсько-викладацький склад та науковців за рахунок понад навчального навантаження в якості експертів і консультантів.

7.1.5. Розпоряджатися виділеними музеєм асигнуваннями; використовувати економію фонду оплати праці і частину коштів, одержаних від госпрозрахункової діяльності, на встановлення доплат та надбавок співробітникам Музею за сумісництво професій (посад), збільшення обсягу робіт, розширення зони обслуговування, високі досягнення у праці, а також їхнє матеріальне заохочення.

7.1.6. Проводити обмін виставками та експонатами з іншими музеями.

7.1.7. Вносити на розгляд керівництва пропозиції щодо поліпшення роботи Музею.

7.1.8. Визначати згідно з правилами користування музеєм види і розмір компенсації за збитки, завдані відвідувачем музейному фонду.

7.1.9. Захищати створені музеєм бази даних, інші об'єкти інтелектуальної власності згідно з чинним законодавством.

7.2. Музей зобов'язаний:

7.2.1. Проводити роботу з обліку і збереження пам'яток історії Університету в порядку визначеному в нормативних документах Міністерства культури України та Міністерства освіти України. Виконувати відповідні норми та правила, встановлені в галузі музейної справи.

7.2.2. Не використовувати відомості про відвідувачів музею та їхні інтереси з будь-якою метою (крім наукової) без їхньої згоди.

7.2.3. Забезпечувати належне зберігання у своїх фондах особливо цінних експонатів, колекцій, що віднесені до національного культурного надбання. Особи, які винні у порушенні законодавства України про музеї та музейну справу, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

8. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ.

8.1. Музей підтримує постійні взаємовідносини з:

8.1.1. Проректором з науково-педагогічної та виховної роботи - з питань розгляду та затвердження річних планів та звітів роботи, питань організації роботи Музею.

8.1.2. Директорами ННІ, деканатами, кафедрами, науковою бібліотекою Університету – з питань виявлення експонатів музею, уточнення списків викладачів, здобувачів вищої освіти та освітньо-виховної роботи.

8.1.3. Бухгалтерією Університету - з питань формування штатного розкладу, виділення асигнувань на придбання експонатів і реалізації виділених коштів.